

DOCTORANDUS, MASTER OF SCIENCE OF MEDICAL DOCTOR?

Titulatuur artsen vol onduidelijkheden

Sinds de invoering van de bachelor-masterstructuur, maar ook door de internationalisatie van de geneeskunde, heerst er verwarring over de titel of graad die een Nederlandse arts voor of achter zijn naam mag zetten.

Het is gebruikelijk om als arts een titel te voeren. Dit is onder meer terug te zien in de ondertekening van brieven en e-mails, en in de auteurslijsten van (internationale) publicaties. Een titel informeert patiënten en collega's met wie ze van doen hebben. Welke titel gevoerd dient te worden, was decennialang een uitgemaakte zaak en liep synchroon met de rest van de Nederlandse academische wereld: 'doctorandus' (drs.), of 'doctor' (dr.) als men gepromoveerd is. Sinds een aantal jaren zijn er echter twee nieuwe varianten opgedoken: master of science (MSc) en medical doctor (MD). Oorzaak is de invoering van de bachelor-masterstructuur, maar ook de internationalisatie van de geneeskunde. Artsen lijken dus een keuze tussen titels te hebben, maar wat is de juiste keuze?

Slordig en ondoelmatig

In de Bolognaverklaring van 19 juni 1999 spraken de Europese ministers van onderwijs de intentie uit om het hoger onderwijs in Europa te harmoniseren. Dit leidde tot een Europees systeem van studiepunten, European Credit Transfer

System (ECTS), en de invoering van het 'three cycle degree system': bachelor of science (BSc), master of science (MSc) en doctor of philosophy (PhD).¹ Hierdoor werden academische kwalificaties beter vergelijkbaar.

In Nederland kreeg deze intentie vorm door een aanpassing van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in 2002, waarmee de bachelor-masterstructuur (bama) werd ingevoerd. Hierdoor veranderden titels en graden. Na een korte overgangperiode waarin universiteiten, soms in samenspraak met de afstuderende, bepaalden of iemand als master of science (MSc) dan wel doctorandus (drs.) aan een medische carrière begon, krijgt nu iedere arts de graad master of science mee. Maar mag iemand die is afgestudeerd in het oude systeem en dus oorspronkelijk getiteld doctorandus, zich master of science noemen? Tevens is vooral voor wetenschappelijk actieve artsen de vraag relevant hoe de MSc-titel zich verhoudt tot de in de Verenigde Staten toegekende graad van medical doctor (MD).

Uit een kleine steekproef (n=35) blijkt dat recentelijk afgestudeerde artsen verschil-

lend denken over bovengenoemde vragen. Tevens is er grote variatie in de gevoerde titel of graad. Dit is niet alleen slordig en ondoelmatig, er kan in het geval van een verkeerd gevoerde titel zelfs een geldboete opgelegd worden. Uit een rondgang die wij maakten langs relevante instanties (KNMG, LAD, BIG-register, DUO, P&O en Instituut voor onderwijs en opleiden van VUmc) blijkt dat ook zij het lastig vinden een helder antwoord te geven, terwijl 71 procent van de recentelijk afgestudeerden aangeeft meer duidelijkheid te willen, vooral van de universiteiten.

Doctorandus ook master of science?

Mag een doctorandus zichzelf ook master of science noemen? De Wet op hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek bepaalt dat personen die gerechtigd waren tot het voeren van een 'oude' titel vóór de invoering van de bamastructuur, daartoe gerechtigd blijven.² Maar op onze specifieke vraag geeft de wet geen antwoord. Er staat in ieder geval niet, dat het níet mag. Ook de uitwerking van de

Op een verkeerd
gevoerde titel staat
een geldboete

Tegelijkertijd een titel én een graad voeren mag niet.

graad is voor artsen die een bijzondere bijdrage hebben geleverd aan de geneeskunde, vergelijkbaar met het Nederlandse promoveren.^{9,10}

Hoewel MD geen geregistreerde graad is in Nederland, mag er – mits er geen sprake is van misleiding – gebruik van gemaakt worden.³

Advies

Kortom, een basisarts mag kiezen tussen de titel doctorandus, de graad master of science of de graad medical doctor. Dubbel gebruik van titels en graden is niet toegestaan.

Ons advies is om in communicatie met Nederlandse collega's en patiënten geen afleidende en onbeduidende titels/graden te gebruiken. Wilt u dat toch, kies dan voor MSc (eventueel in combinatie met PhD), ook als 'oudgediende'. Voor drs. lijkt namelijk geen plaats meer te zijn. Het is ingehaald door de bamastructuur en internationaal wordt het niet (h)erkend. Gebruikt u de graad MSc, voeg daar dan in ieder geval aan toe wat u doet (microbioloog, arts-onderzoeker, arts in opleiding tot internist, et cetera). In communicatie met het buitenland en in internationale publicaties zouden we ons, naar goed Nederlands gebruik, kunnen aanpassen door MD (eventueel aangevuld met PhD) te gebruiken, dat wereldwijd toenemend geaccepteerd wordt. En laat iedere universiteit bij het uitreiken van het diploma iets uitleggen over titels en graden. Als we dan toch een titel of graad moeten voeren, laten we het dan goed doen! ■

contact

w.fuijkschot@vumc.nl
cc: redactie@medischcontact.nl

Geen belangenverstrengeling gemeld

web

De voetnoten vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.

wet – de Regeling titulatuur hoger onderwijs – verschaft geen duidelijkheid.³

Zou je strafbaar kunnen zijn als je jezelf, als doctorandus zijnde, master of science noemt? In artikel 435 van het Wetboek van Strafrecht wordt gesteld dat het onrecht voeren van een titel een geldboete van de tweede categorie (maximaal 4050 euro) kan opleveren.⁴ Echter MSc is geen titel maar een graad. Anders dan bij titels is onbevoegd gebruik van graden niet strafbaar. Dit lijkt op het eerste gezicht vreemd, maar heeft een reden. Het strafbaar stellen zou immers onbeoogde consequenties kunnen hebben voor het voeren van in het buitenland behaalde titels, terwijl de bachelor-masterstructuur is ingevoerd in Europa om juist tot harmonisatie te leiden.⁵ Dit neemt niet weg dat degene die onrechtmatig een graad voert met als doel zich onbevoegd uit te geven als arts via een civielrechtelijke procedure aansprakelijk gesteld kan worden.⁶ Wij stellen dus dat artsen die onder het oude systeem zijn afgestudeerd zonder problemen de graad MSc mogen voeren.

Master of science ook doctorandus?

Een universitair afgestudeerde mag volgens de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in plaats van de mastergraad nog steeds de oude titulatuur (drs.) bezigen.⁷ Men mag echter niet tegelijkertijd een titel en een graad voeren (tenzij er meerdere titels/graden zijn verworven) en er dient dus een keuze gemaakt te worden.⁸ Het is wel mogelijk om de ene keer een titel en een andere keer een equivalente graad te voeren, zolang het maar niet gecombineerd wordt.

Drs. en MSc ook medical doctor?

Nederlandse artsen en in het bijzonder arts-onderzoekers, gebruiken steeds vaker de afkorting MD. Zij volgen hierbij internationale gebruiken. In de wetenschappelijke wereld wordt met MD vaak aangegeven dat iemand arts is, terwijl het gebruik van MSc dat in het ongewisse laat. Wat velen van hen echter niet beseffen, is dat MD in de Engelse traditie, in tegenstelling tot de Amerikaanse, een